

Brief van Catharina aan vrouwe Alessa dei Saracinia

De jonge weduwe van adellijke komaf aan wie deze brief werd geschreven, was de meest geliefde vriendin van Catharina. Ze lijkt, zo vaak gebeurt met metgezellen van vurige, krachtige karakters, een eenvoudig, lief en rustig mens geweest. Na de dood van haar man nam zij het habijt van Sint Dominicus aan. Op advies van Catharina verdeelde ze haar bezittingen onder de armen, maar ze behield haar huis in Siena. Dit werd een constant toevluchtsoord voor de heilige uit het overvolle Benincasa-huishouden en het toneel van meer dan één charmante aflevering in haar leven, zoals de legende vertelt. De Mantellaten, of tertiaires van St. Dominicus, leefden niet afgezonderd, noch legden ze de kloostergeloften af; ze leefden gewoon in hun eigen huis een bijzonder leven van toewijding.

Aan Alessa liet Catharina op haar sterfbed de zorg over haar geestelijke familie na. Dit intieme briefje dateert uit een vroege periode in hun vriendschap. In haar huiselijke, praktische wijsheid, waarbij de zachte verhevenheid van haar toon de waakzame en liefdevolle zorg laat zien waarmee Catharina inging op de details van het dagelijkse leven van hen wie ze schreef om hen leiding te geven op de weg van verlossing. De beproevingen die ze voorstelt zijn nu net zo indringend als ze toen waren.

In de naam van Jezus Christus, de Gekruisigde en van de lieve Maria:

Liefste dochter in Christus mijn lieve Jezus: ik Catharina, je arme onwaardige moeder, wil dat je die perfectie bereikt waarvoor God jou heeft gekozen. Het lijkt mij dat iemand die dit wil bereiken, met mate - niet matelóós - moet voortgaan. En toch moet elk van onze werken worden gedaan zowel zonder als met mate: het past ons om mateloos van God te houden, die liefde niet te beperken, niet te meten of te reguleren, maar Hem onmetelijk lief te hebben.

Maar als je de perfectie van liefde wilt bereiken, dan past het je om jouw leven op orde te brengen. Laat je eerste regel zijn de gesprekken met mensen te ontvluchten, voor zover het gewone gesprekken zijn, behalve waar het een daad van liefdadigheid betreft; Houd heel veel van mensen, echter praat maar met enkelen. En weet hoe je matig kunt praten, zelfs met wie je liefhebt in een geestelijke liefde; bedenk dat als je dit niet zou doen, je een grens zou stellen aan de liefde die je God zou moeten schenken, doordat je het eindige schepsel tussen jullie in plaatst: want de liefde die jij God zou moeten geven, geef je dan aan het schepsel, doordat je het mateloos liefhebt; dit zou je perfectie belemmeren. Daarom moet je het geestelijk liefhebben, op een gedisciplineerde manier.

Wees een vaas, die je bij de bron vult en waaruit je bij de bron drinkt. Al had je jouw liefde van bij God gehaald, die de Bron is van levend water, en je zou die niet voortdurend in Hem drinken, dan zou jouw vaas leeg blijven. En dit zal voor jou het teken zijn dat je niet volledig in God aan het drinken bent: wanneer je lijdt aan dat wat je liefhebt, hetzij in een of ander gesprek dat je voert, of omdat je beroofd bent van enige troost die je gewend was te ontvangen, of door een andere toevallige oorzaak. Als je dan hieronder lijdt of onder iets anders behalve iets verkeerd naar God toe, dan is dat voor jou een duidelijk teken dat deze liefde nog steeds onvolmaakt is, en ver van de Bron verwijderd is geraakt.

Op welke manier kun je dan het onvolmaakte vervolmaken? Op deze wijze: corrigeer en kastijd de bewegingen van je hart met ware zelfkennis, met haat en afkeer voor jouw onvolmaaktheid, dat je zo'n boer bent om de liefde aan een schepsel te geven die geheel God toebehoort, dat je het schepsel

mateloos hebt liefgehad, en God met mate. Want de liefde voor God moet zonder maat zijn, en dat voor het schepsel moet afgemeten worden naar de liefde voor God, en niet naar de mate van eigen troost, of die nu geestelijk is of voor tijdelijke aangelegenheden. Dus handel zo, dat je alles in God liefhebt, en corrigeer elke ongeordende afhankelijkheid.

Maak twee huizen voor jezelf, mijn dochter. Eén echt huis in uw cel, zodat je niet rond gaat rennen naar allerlei plekken, tenzij uit noodzaak of gehoorzaamheid aan de priorin, of omwille van de naastenliefde; en nog een spiritueel huis, dat je altijd bij je moet dragen - de cel van ware zelfkennis, waar je binnenin jezelf kennis van de goedheid van God zult vinden. Dat zijn twee cellen in één, en als je in de ene blijft, is het goed om tegelijkertijd in de ander te blijven, want anders zou de ziel in verwarring of verwaandheid vervallen. Want als je zou rusten in de kennis over jezelf, dan zou een verwarring van geest je kunnen overvallen; en als je zou verblijven in de kennis over God alleen, dan zou je in verwaandheid kunnen vervallen. De twee dan moeten samen worden gebouwd en gemaakt worden tot een en hetzelfde; als je dit doet, dan zal je perfectie bereiken. Want uit zelfkennis zult je haat verkrijgen voor je eigen vleselijkheid, en door haat zul je tot rechter worden en gaan zitten op de zetel van je geweten, en oordeel vellen; en je zult niet toestaan een fout te begaan zonder dat je een bestraffing geeft.

Uit zulke kennis vloeit de stroom van nederigheid voort, die nooit ingaat op louter horen, noch door iets beledigd wordt, maar elke vernedering draagt, elk verlies van troost en elk verdriet, van welke kant ze ook moge komen, geduldig en met vreugde. Schaamte lijkt dan glorie en grote vervolgingen lijken verfrissing; en zij verheugt zich in alles, omdat zij zich gestraft ziet voor de perverse wet van de eigenwil in haar lichaam die altijd weer in opstand komt tegen God; en zij ziet zich gevoegd naar de gekruisigde Christus Jezus, die de weg en de leer van de waarheid is.

In de kennis over God zul je het vuur van de goddelijke naastenliefde vinden. Waar zal jij je verheugen? Aan het kruis, met het vlekkeloze Lam, op zoek naar zijn eer en de redding van zielen, door voortdurend, nederig gebed. Nu hierin is al onze volmaaktheid. Er zijn nog veel andere zaken, maar dit is het allerbelangrijkste, waaruit we zoveel licht ontvangen dat we ons niet kunnen vergissen in de mindere werken die volgen.

Wees blij, mijn dochter, je te schikken naar de schaamte van Christus. En let op de neigingen van je tong, zodat je tong niet altijd reageert op de neiging van je hart; maar herkauw en verteer wat in je hart is, met haat en afkeer voor jezelf. Wees jij de minste van de minsten, nederig en geduldig beschikbaar voor elk schepsel doorheen God; Praat niets goed, maar zeg: het is mijn fout. Zo worden de ondeugden in je ziel en in de ziel van degene tot wie je spreekt overwonnen: door de deugd van nederigheid.

Orden je tijd: de nacht om te waken, wanneer je je lichaam de slaap hebt gegeven die het nodig heeft; en de ochtend in de kerk met innig gebed; besteed deze tijd niet aan kletsen tot het afgesproken uur. Laat niets behalve noodzaak, gehoorzaamheid of naastenliefde, zoals ik al zei, je hieruit weghalen. Bezin je weer wat na het eten en doe dan iets met uw handen, zoals je het wellicht nodig hebt. Sta daarvan op voor het uur van de vespers en wees stil; en doe wat de Heilige Geest u ook moge opdragen. Ga daarna terug en zorg zonder nalatigheid voor je oude moeder, en geef haar wat ze nodig heeft; laat dit jouw last zijn. Meer wanneer ik terugkom. Handel dus zo opdat je mijn

wens zou vervullen. Meer zeg ik niet. Blijf in de heilige en zoete genade van God. Goede Jezus, Jezus Liefde.

(vertaling Marieke Al, uit: <http://www.gutenberg.org/cache/epub/7403/pg7403.txt>)